

Jouni Keronen

13.01.2020

Jouni Keronen vet att om vi ska kunna bromsa klimatförändringen, måste vi se den som en affärsmöjlighet, inte bara som en börda. Målet är ambitiöst och det finns mycket arbete - ingen tid.

Klimatförändring som business

Jouni Keronen har redan en fartfylld dag bakom sig när han sveper in i aulan i kontorsbyggnaden i Gräsviken. Från ett möte till nästa, och därtill en krånglande bilnyckel, vilket inte är särskilt välkommet en hektisk dag. Nu har han dock tid att sitta ner en stund och berätta om ämnet som hans arbete kretsar kring: klimatförändringen.

Endast ett ögonblick in i intervjun börjar Keronens telefon plinga.

- Yes, det här är toppen, utbrister Keronen efter att ha sett på telefonen.

Det är ett viktigt meddelande som kräver omedelbara reaktioner. Han har just fått betydande nyheter från Europeiska Unionen angående ett initiativ gällande klimatförändringen av Climate Leadership Coalition, som han leder. Tempot avtar inte, vilket det ej heller bör.

Keronens arbete som CLC:s verksamhetsledare fokuserar på hur man skulle kunna stävja klimatförändringen genom förnuftiga affärslösningar, och här gäller det att inte söla.

Allt började hemma

Keronen, som är hemma från Valkeakoski, visste redan i unga år att han en vacker dag vill vara med och främja miljöns välbefinnande. På 1970-talet debatterades inte klimatförändringen dagligen i nyheterna, och Keronens oro väcktes på grund av förändringarna i hans närmiljö.

- Vår stuga låg vid en sjö med rent vatten, men för att komma dit reste vi alltid genom mycket förorenade vattenområden. Den närliggande fabriken försäkrade att de inte gör några utsläpp i vattendragen men när vattennivån var låg kunde man se enorma rör från vilka det

flödade brunt avloppsvatten. Då tänkte jag att jag vill göra något för miljön, minns Keronen.

Vid den tiden var det specifikt energibolagen som ofta låg bakom föroreningarna, så Keronen bestämde sig för att påbörja studier inom branschen för att i framtiden kunna vara med och påverka och därigenom främja miljöns välbefinnande. Redan då funderade Keronen på hur mycket billigare det skulle vara att förhindra avfall från att hamna i naturen i stället för att senare städa upp förorenade miljöer.

Till kärnan av energisektorn och konstgjord intelligens

Så ledde Keronens väg till energibranschen. Efter utexamineringen som diplomingenjör från Tekniska högskolan i Otnäs fick han först bekanta sig med torv. Därefter fortsatte arbetet som forskare vid Teknologiska forskningscentralen VTT inom ett forskningsprojekt om energiförbrukningens styrbarhet, som utfördes i landskapen. Keronen gjorde även sin avhandling inom ämnet. Forskningen kring elanvändningens styrbarhet inom den finländska storindustrin fortsatte.

År 1985 landade den artificiella intelligensboomen som rådde runtom i världen även i Finland. Keronen hörde då till de yngre forskarna på VTT och han ombads att utreda vilka fördelar artificiell intelligens och expertsystem kunde tillföra energisystemen. Detta kom även senare att bli Keronens licentiatarbete. Han var med och utvecklade ett pilotsystem för Helsingfors stads dåvarande elbolag, där man med hjälp av artificiell intelligens kunde planera nätanslutningar.

Keronen fick chansen att presentera pilotsystemet runtom i världen, bland annat vid Kaliforniens berömda Stanford Research Institute (SRI International). Besöket där ledde slutligen till en inbjudan att komma till Stanford och lära ut objektorienterad programmering som användes i pilotsystemet.

- Jag antogs ofta vara studerande vid Stanford och man upprepade flera gånger för mig vad trevligt det var att jag hade lyckats komma dit för att studera. För inte kunde ju någon från "Östeuropa" komma till USA och undervisa i programmering, skrattar Keronen.

Efter ett år återvände Keronen till Finland och började arbeta för Imatran Voima. Det visade sig att IVO som bäst förhandlade om ett samarbete med amerikanska Electric Power Research Institute (EPRI), som även tidigare försökt locka Keronen. Keronen hamnade återigen i Kalifornien å arbetets vägnar, denna gång som representant för Imatran Voima.

- Medan jag bodde i Kalifornien publicerade Al Gore 1993 sitt berömda verk Earth in The Balance. Jag läste boken medan jag var där och det var första gången jag började tänka på sådana saker som klimatförändring och ökning av koldioxidhalten. Tankarna fortsatte snurra i mitt huvud, säger Keronen.

Efter att ha återvänt till Finland fortsatte Keronen hos Imatran Voima fram till år 1998 då Imatran Voima och Neste Oy fusionerades och Fortum Oyj bildades.

- På företagets julfest samma år höll jag en något mer vågad presentation av hur artificiell intelligens och informationsteknik kan befrämja energisektorn. Det slutade med att jag blev IT-chef på Fortum, och därifrån fortsatte jag vidare till innovationsdirektör, minns Keronen.

”Jag hade bekantat mig med Åland Index och Östersjökortet, och jag förstod vikten av dessa innovationer.”

Jouni Keronen, klimatförändrare sedan barnsben.

Inspiration från Eurovisionen

Klimatförändringen kom att påverka energisektorn kraftigt från och med 2005. Detta återspeglades starkt i Keronens arbete som innovationsdirektör på Fortum, där han nu fick möjligheten att fundera ut miljömässigt hållbara lösningar för energiproduktionen, vilket var precis vad han som barn hade hoppats på att få göra.

- Redan då talades det en hel del om att medborgarna genom sina egna handlingar kunde påskynda positiva lösningar genom att göra rena val i sina egna liv.

Denna idé delades av Finlands representant i Eurovisionen år 2011, Paradise Oskar, som i sitt tävlingsbidrag sjöng om Peter som lämnar hemmet för att rädda världen och som inte tänker återvända hem förrän den är räddad.

Låten påverkade Keronen - och således startade en rad händelser som slutligen resulterade i Climate Leadership Coalition.

År 2013 började Keronen fundera på vad affärsvärlden kunde göra för att bromsa klimatförändringen. Samma vår var Keronen med om att anordna ett evenemang i Musikhuset, där man bollade tankar kring vad musikerna kunde göra åt klimatförändringen. Plötsligt, från en hundrahövdad publik, hoppade Veikko Vätilä upp och sade: ni måste träffa Tapio Kanninen som har arbetat för FN i 30 år.

- Jag kände inte Kanninen sedan tidigare, men så fort vi träffades synkade alla våra tankar och idéer. Nuförtiden brukar även min fru skämta om vem jag riktigt är gift med eftersom Tapio och jag har så mycket kontakt, skrattar Keronen.

Keronen berättar att Kanninen strax efter evenemanget i Musikhuset diskuterade med styrelseordförande och dåvarande verkställande direktör för Kone Abp Antti Herlin, om vad den finländska industrin för tillfället gör för klimatförändringen.

- Tack vare det började Antti organisera diskussioner med personer i näringslivet om vad man i Finland kunde göra för klimatförändringen.

Keronen var personligen involverad i en liten grupp som representant för Fortum. Samtidigt höll han en internationell kurs vid Villmanstrands universitet, där man kläckte idéer om hur olika länder skulle kunna använda förnybar energi och minska sina koldioxidutsläpp.

- När jag tittade på elevernas arbeten slogs jag av en tanke: det här är ju världens största affärsmöjlighet. Jag presenterade mina tankar och ledarna blev intresserade. Klimatförändringar behöver inte enbart betyda bekämpning av risker, utan det kan också vara en enorm möjlighet, minns Keronen.

Klimatförändringen blir intressant business

Efter att ha lyckats väcka företagsledarnas intresse började Keronen förbereda grundandet av en förening med fokus på affärsmöjligheter kring klimatförändringen, och den 1 september 2014 inledde Climate Leadership Coalition sin verksamhet.

Fram till år 2019 har CLC vuxit från en förening med sju grundande medlemmar till en organisation med 56 företagsmedlemmar och 22 personmedlemmar.

- CLC:s grundidé är att försöka utveckla lösningar med vilka mildrandet av klimatförändringen kan göras till bra affärsmöjligheter och därmed mobilisera privata pengar för att lösa detta globala problem, säger Keronen.

CLC:s verksamhet bygger på att driva ett medlemsnätverk, att främja en systematisk lösning genom påverkan samt verksamhet i arbetsgrupper, där grupperna kan bolla olika lösningar och sätt att påverka klimatförändringen genom näringslivet och forskning.

- Att mildra klimatförändringen kräver mycket kapital och de offentliga medlen räcker inte vidare långt. Den största delen av pengarna måste således komma från den privata sektorn och för att det ska hända måste klimatförändringen göras till en bra affär. I stället för att fokusera på de negativa sidor som alltid lyfts fram gällande klimatförändringen, ställer vi frågan vad för slags affärsmöjligheter detta kunde tillföra Finland.

Imponerande mål och initiativ

Under årens lopp har föreningen vuxit till en stor aktör som tar imponerande initiativ och vars vädjanden uppmärksammas både i Finland och i Europa.

Sommaren 2018 krävde nordiska företag, finanssektorn och organisationer i ett uttalande att EU och dess medlemsstater skulle enas om nya, tillräckligt ambitiösa klimatmål för att stärka Parisavtalet.

- Initiativet fick en hel del positiv återkoppling från Europeiska unionens dåvarande kommissionär Jyrki Katainen och till och med från Frankrikes tidigare utrikesminister och ordföranden för klimatförhandlingarna i Paris (COP21) Laurent Fabius. Även många företag valde att stödja initiativet, och då visste vi att vi nu är på rätt väg.

I september 2019 fick uttalandet en fortsättning när CLC påpekade hur de diffusa långsiktiga målen i EU:s klimatpolitik komplicerar långsiktiga investeringar och därmed övergången till en mer hållbar ekonomi. I uttalandet betonades vikten av en gemensam systemlösning inom EU för att mildra klimatförändringen, vilket kräver en mer ambitiös och förutsägbar klimatpolitik.

- Till exempel planeras den ekonomiska livscykeln för energisektorns investeringar ofta för cirka 40-60 år. För närvarande har EU satt upp tydliga mål för minskning av utsläpp endast fram till 2030. För att öka investeringarna som mildrar klimatförändringen måste vi ha en EU-omfattande, förutsägbar, marknadsbaserad lösning som också tar i beaktande priset på koldioxid, förtydligar Keronen.

Förutom investeringar och finansiering från den privata sektorn ser CLC att uttryckligen Europa och Europeiska unionen kan spela en avgörande roll för att mildra klimatförändringen globalt.

- Man kan tänka sig att eftersom den industriella revolutionen som ledde till klimatförändringen började i Europa, så skulle Europa nu kunna presentera en teknoekonomisk modell med vars hjälp vi verkligen kan påverka klimatförändringen.

Handel med utsläppsrätter spelar en nyckelroll. För närvarande täcker handeln med utsläppsrätter i Europa 45 %, men Kalifornien har redan en modell som täcker upp till 85 % av handeln.

- Vi kan lära oss mycket av Kaliforniens modell och vi strävar efter att påskynda samarbetet. Nätverk och samarbete står i centrum för CLC:s verksamhet, säger Keronen.

Även Ålandsbanken är medlem i Climate Leadership Coalition och kort efter att banken gick med kunde de erfa nätverkets kraft.

- Jag hade bekantat mig med Åland Index och Östersjökortet, och jag förstod vikten av dessa innovationer. Ålandsbanken hade varit medlem endast en kort tid när vi sammanlänkade bankens team med FN, minns Keronen.

Detta ledde i slutändan till att Ålandsbanken bjöds in till FN i New York för att presentera Åland Index och Östersjökortet.

- Östersjökortet var ett riktigt intressant koncept, och är det fortfarande. Idén att du via digitala tjänster ser koldioxidavtrycket av dina inköp är lysande. Att se sitt eget koldioxidavtryck borde vara så enkelt som möjligt, för då blir vi även mer medvetna om effekterna som våra inköp har på världen, förklarar Keronen.

Keronen har också intresserat följt med Ålandsbankens arbete för Östersjön.

- Bankens arbete för Östersjön är verkligen fantastiskt. Det är fint att de har en sådan mission som förs fram så imponerande, tillägger Keronen.

"Att se sitt eget koldioxidavtryck borde vara så enkelt som möjligt, för då blir vi även mer medvetna om effekterna som våra inköp har på världen."

Jouni Keronen, entreprenör som kämpar för naturens och Östersjöns välmående.

Individuella val i centrum

Keronen själv följer också med koldioxidavtrycket av sina egna val, och även CLC arbetar med att öka synligheten av inköpsens koldioxidavtryck.

- Den kanske största gärningen för egen del var att då vi flyttade till egna hemshus i gamla Borgå bytte vi omedelbart från oljeuppvärmning till jordvärme. Redan i mer än tio år har jag kört hybrid-, biogas- eller elbil, och därtill har vi minskat användningen av rött kött, säger Keronen.

Men har den enskilda individens val och handlingar någon betydelse för helheten?

- Jag tycker att man istället borde fråga om något annat än just individens agerande har betydelse. Sist och slutligen handlar allt om de individuella valen.

Som exempel nämner Keronen Tesla, den välkända tillverkaren av elbilar, och Beyond Meat som tillverkar växtbaserade biffar: förmögna människor började köpa Teslas elbilar, och när bilförsäljningen ökade kunde Tesla skala sin produktion. Samtidigt ökade intresset för elbilar och detta tvingade hela världens bilindustri att bli delaktiga i eldriven trafik.

- Beyond Meat är livsmedelsproduktionens Tesla. Upplysta konsumenter började köpa deras produkter, vilket gav rum för företaget att växa. Varje val du gör är detsamma som om du skulle rösta varje dag, och upplysta och aktiva medborgare har här en chans att visa vägen. Företag reagerar på försäljning; om den nya produkten säljer, investerar man mera i den, menar Keronen.

För att mildra klimatförändringen behöver vi således enskilda individer, privata företag och deras investeringar samt systematiska och breda politiska beslut.

- Naturligtvis finns det en möjlighet att det skulle uppstå någon form av uppfinning som skulle lösa hela frågan, men civilisationens framtid kan inte hänga på den. Vi måste agera nu, för det finns ingen tid att vänta, säger Keronen.

Vår tid håller också på att ta slut, Mari Pantsar från Sitra väntar på Keronen några våningar högre upp. De har en hög med nytryckta böcker - Tienhaarassa - som de ska signera. Jag undrar vad duons bok kan tänkas handla om? Naturligtvis klimatförändringen, och det faktum att det nu är bråttom.

Text: Lotta Lybeck, foto: Jetro Stavén

Artikel från Ålandsbanking nr 2/2019

publicerad 13.01.2020